

Raadsvergadering d.d. : 19 december 2024

Afdeling : Maatschappij en Ruimte

Portefeuillehouder : Wethouder M. Van Dalen

Onderwerp : Kadernota Geldzorgen in de Kempen
2025-2028

Betreffend onderdeel : Taakveld 6 "Sociaal domein"
programmabegroting

Inleiding

De Kempische Kadernota armoedebestrijding 'Koersen op de toekomst' loopt eind 2024 af. Daarom zijn de gemeenten in de Kempen begin dit jaar gestart met het proces om tot een nieuwe kadernota Geldzorgen in de Kempen te komen. Tevens heeft schuldhulpverlening hier opnieuw een plek in gekregen.

We hebben onderzocht wat goed gaat, wat beter kan en hoe we onze (kwetsbare) inwoners nog beter kunnen ondersteunen als het gaat om armoede en geldzorgen? We hebben input verzameld bij veel partijen. Denk aan samenwerkingspartners in het veld, commissie- en gemeenteraadsleden en bij inwoners zelf.

We hebben in de Kempen een goed ondersteuningsaanbod. We zien echter dat inwoners dit nog onvoldoende weten te vinden en gebruiken. In de komende periode zetten we daarom in op het eerder bereiken van inwoners en op een toename van het gebruik van het ondersteuningsaanbod.

Voorstel

1. De Kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028 vast te stellen.
2. De Kadernota armoedebestrijding 'Koersen op de toekomst' 2021-2024 en het Minimabeleid Kempengemeenten 2018-2022 in te trekken.

Beoogd effect

Het voorkomen en vroegtijdig signaleren van armoede- en schuldenproblematiek en het bieden van snelle en passende ondersteuning en hulp.

Argumenten

1.1 Het is een wettelijke verplichting om een beleidsplan vast te stellen voor schuldhulpverlening.

In deze kadernota komen schuldhulpverlening en minimabeleid bij elkaar. Door integraal te kijken naar deze onderwerpen en de nadruk te verleggen van het aanbieden van regelingen, naar het verbeteren van de financiële draagkracht hopen we armoede te bestrijden.

1.2 We streven naar zelfredzame inwoners, waarbij kwetsbare inwoners de steun ontvangen die nodig is.

Het rapport van onderzoeksbureau KWIZ laat zien dat de groep inwoners met een laag inkomen niet die ondersteuningsmogelijkheden gebruiken waarvan zij, op basis van inkomen, gebruik van kunnen maken. Wij willen deze groep inwoners actief gaan bereiken.

1.3 De kadernota bevat zowel inhoudelijk als meer procesmatige doelen en resultaten.

We focussen met de kadernota niet alleen op de inhoud, maar vooral op het proces en randvoorwaarden om de inhoudelijke doelen te bereiken. In de Kempengemeenten kennen we ruimhartige ondersteuningsregelingen op het gebied van geldzorgen.

We zetten dan ook in om het verbeteren van samenwerking tussen partijen, versterken van de toegang en het verbeteren van zichtbaarheid en vindbaarheid. Dit met het doel dat bestaande regelingen beter bereikt en gebruikt worden.

Voorstellen uit de kadernota worden uitgerold en daar waar nodig vastgesteld door college en/of gemeenteraad.

1.4 In de Kadernota Geldzorgen is opgenomen dat de Individuele Inkomenstoelage in 2025 wordt verhoogd waarmee inwoners met een langdurig laag inkomen worden ondersteund.

De Individuele Inkomenstoelage is al jaren niet meer geïndexeerd en loopt ver achter op de werkelijke kostenstijgingen. De bedragen voor de individuele inkomenstoelage zijn opgenomen in de Verordening participatiewet 2015, welke eind 2014 is vastgesteld. Er is geen indexatie opgenomen, terwijl de consumentenprijsindex sinds 2015 met bijna 30% is gestegen en bijstandsuitkeringen met circa 38% zijn gestegen. In 2025 wordt de Verordening Participatiewet geactualiseerd en wordt de verhoging van de Inkomenstoelage zoals beschreven in de Kadernota meegenomen.

1.5 Er is breed draagvlak voor deze kadernota.

De kadernota is tot stand gekomen met behulp van input van samenwerkingspartners, inwoners, raadsleden en adviesraden. De adviesraden uit de verschillende gemeenten adviseren allen om in te stemmen met de kadernota, zo ook de Adviesraad Sociaal Domein Bergeijk (zie bijlage)

Kanttekeningen

1.1 Externe factoren kunnen het beleid beïnvloeden.

Als lokale overheid heeft de gemeente een belangrijke rol bij het voorkomen van financiële problemen, schulden en het terugdringen van (de effecten van) armoede. Echter is de gemeente niet de enige speler op dit omvangrijke speelveld. We zijn onder andere voor een aantal cruciale factoren afhankelijk van de Rijksoverheid. Het Rijk geeft invulling aan de inkomenspolitiek, de verschillende vormen van inkomensondersteuning en Toeslagen maar ook aan de van toepassing zijnde wetgeving.

1.2 Stijging kosten door reguliere groei en door inzetten op een groter bereik.

Het inzetten op een groter bereik voor de kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen en de Participatieregeling 18+ leidt naar verwachting tot meer aanvragen en toekenningen voor de regelingen. Dit kost uiteraard geld. Naast de keuzes in de kadernota is er ook de reguliere groei, bijvoorbeeld door groei van aantal inwoners of veranderingen in doelgroep.

Als we in 2028 onze ambitie behalen en ook rekening houden met de verhoging van de Individuele Inkomenstoelage, betekent dit naar verwachting een structurele stijging van ongeveer 12% op de totale programmakosten inclusief de kwijtschelding gemeentelijke belastingen.

Financiën

Door uitvoering te geven aan de Kadernota Geldzorgen, gaan we inzetten op het vergroten van het bereik van de huidige regelingen. Hiervoor gaan we (communicatie)activiteiten inzetten en is voor de komende 4 jaar een budget nodig van circa € 2.500. Dekking hiervoor is gevonden binnen taakveld 6 Sociaal Domein van de meerjarenbegroting. Wanneer het bereik van de regelingen groter wordt, stijgen naar verwachting de programmakosten. Deze ontwikkelingen worden gevolgd en waar nodig verwerkt in de meerjarenbegroting van de gemeente Bergeijk.

Vroegtijdig mensen bereiken kan vervolgproblemen voorkomen of de verergering ervan. Dit is belangrijk voor de inwoner zelf maar zal vervolgens ook doorwerken in overige maatschappelijke kosten, zoals kosten voor zorg, WMO en Jeugd.

Maatschappelijk verantwoord inkopen

Er is geen sprake van een inkoop/aanbesteding naar aanleiding van dit voorstel.

Communicatie

Na vaststelling van de Kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028 in alle vier de raden maakt elke gemeente deze bekend. Tevens worden alle partners geïnformeerd.

Uitvoering

Vervolgens gaan we aan de slag met de uitvoering van de speerpunten en opgenomen acties. In overleg en met de partners werken we deze acties verder uit en zetten we de zaken in gang.

Bijlagen

1. Kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028
2. Bijlagebundel bij Kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028
 1. Rapport KWIZ
 2. Overzicht minimaregelingen
 3. Terugblik op de Kadernota Armoedebestrijding 2021-2024
 4. Uitkomsten vragenlijst Geldzorgen voorjaar 2024
 5. Uitkomsten thematafels 7 mei 2024
 6. Uitkomsten Kempencongres 22 mei 2024
3. Advies Adviesraad Sociaal Domein Bergeijk Kadernota Geldzorgen
4. Reactie op advies Adviesraad Sociaal Domein Bergeijk Kadernota Geldzorgen
5. Raadsbesluit